

آغامحمدخان چگونه به قدرت رسید؟

آغا محمد خان در ۱۳ صفر سال ۱۱۹۳ هجری قمری (روز درگذشت کریم خان)، هنگامی که در باغ‌های اطراف شیراز به شکار مشغول بود، همین که عمه‌اش او را از مرگ شاه زند آگاه ساخت، فرار کرد و به شتاب خود را به تهران رسانید و در ورامین مدعی سلطنت بر ایران گشت.

آغا محمد خان در ۱۳ صفر سال ۱۱۹۳ هجری قمری (روز درگذشت کریم خان)، هنگامی که در باغ‌های اطراف شیراز به شکار مشغول بود، همین که عمه‌اش او را از مرگ شاه زند آگاه ساخت، فرار کرد و به شتاب خود را به تهران رسانید و در ورامین مدعی سلطنت بر ایران گشت.

آغا محمد خان اندکی بعد به ساری و استرآباد رفت و با کمک سران اشاقه‌باش، براندازی زندیه و رسیدن به قدرت را طراحی نمود و ولایات گرگان و مازندران و گیلان را تحت حکمرانی خویش قرار داد. وی در این زمان برای مطیع کردن برادران خود به جنگ با آنان پرداخت و حتی یکبار تا پای مرگ رفت ولی سرانجام در بندپی نجات یافت و به ساری آمد و تاج سلطنتی را که توسط زرگران ساری ساخته شد بر سر نهاد و پایتخت خود را ساری نهاد و جشن نوروز را به دستور وی با تشریفات برگزار نمودند.

پس از تسخیر شمال ایران بر آذربایجان و کرمانشاهان نیز دست یافت. حکومت زندیه در جنگ و ستیز میان شاهزادگان زند قرار گرفت ولی سرانجام لطفعلی خان زند با همیاری حاج ایراهیم خان کلانتر شیرازی بر تخت سلطنت نشست. آغا محمد خان از آن زمان به مدت ۱۵ سال با لطفعلی خان زند - که جوان بود و شجاع - به جنگ و تعقیب و گریز پرداخت. مهم‌ترین این نبردها، جنگ باباخان برادرزاده آغا محمدخان در سمیرم و محاصره شیراز و پس از آن محاصره طولانی کرمان در سال ۱۲۰۸ هجری قمری است. در این جنگها لطفعلی خان مقاومت زیادی از خود نشان داد.

فاجعه تاریخی کرمان

در اواخر تابستان همان سال قشون آقا محمد خان به کرمان نزدیک گشت. همه مردم کرمان بر آن عقیده بودند که قشون شاه قاجار در سرمای زمستان کرمان دوام نخواهد آورد و سرانجام مجبور به ترک آن دیار خواهند شد و برای همین هر شب بر بالای ابروج کرمان مردم شعر می‌خواندند و فحش‌های رکیکی نسبت به شاه قجر خطاب می‌دادند و او را مورد تمسخر قرار می‌دادند این فحش‌ها خان قاجار را خشمگین تر کرد.

به دستور خان قاجار شهری در پیرامون شهر کرمان به صورت موقت ساخته شد تا در سرمای زمستان نیز محاصره ادامه یابد. قحطی شهر را فرا گرفت. پس از حمله عمومی و سقوط کرمان سربازان وی تمامی کسانی را که در غیر از ۱۷۱ نفر بست و قرار داشتند به قتل رسانده و تمامی اموال و دارایی‌ها را ضبط و به نوامیس تعرض کردند این وضع تا زمان فرمان توقف غارت توسط خان قاجار ادامه داشت. پ.

س از آن و پس از آنکه خان قاجار متوجه فرار موفق شهریار جوان زند گردید دستور داد که تمامی مردان کرمانی از چشم نابینا گردند و حتی کسانی را که به بست رفته بودند نیز از این دستور مجزا نکرد. بیست هزار جفت چشم به وسیله سپاه قاجار تقدیم خان شد. (سر پرسی سایکس این تعداد را هفتاد هزار جفت می‌خواند).

اما لطفعلی خان زند به بم فرار کرد و قصد عزیمت به سیستان و بلوچستان را داشت ولی با خیانت حاکم بم دستگیر شد و در راین به فرستادگان آقامحمدخان تحویل داده شد شهریار زیبای زند به دستور آقا محمد خان توسط چهارپاداران مورد تجاوز جنسی قرار گرفت و چشم‌های شهریار زند ار کاسه خارج گردید.

خان قاجار قصد داشت که به شهریار جوان افسار زده و در مسافرت‌ها به عنوان حیوان در پای رکاب خود بدواند که به علت ضعف و زخمهایی که برداشته بود این کار میسر نگردید. در تهران به زندگی لطفعلی خان خاتمه داده شد و سرانجام وی را در امامزاده زید تهران دفن کردند و اینچنین به زندگی شهریار زند دلیر ترین شمشیرزن شرق و زیباترین مردان روزگار پایان داده شد.